

Voortgangsrapportage

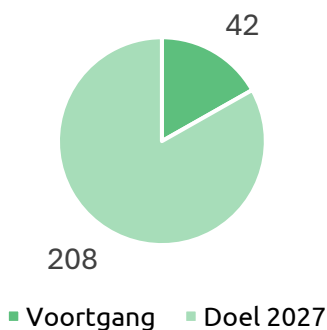
1 november 2025

Op 1 september 2023 is het project Aardgasvrij Eiland van start gegaan. Deze voortgangsrapportage is een beknopte weergave van de stand van zaken per 1 november 2025. In Aardgasvrij Eiland werken de gemeente Schiermonnikoog, WoonFriesland, de Friese Milieu Federatie en netbeheerders Liander en Stedin met de eilanders samen aan het besparen van aardgas en het uiteindelijk aardgasvrij maken van Schiermonnikoog. Fase 1 betreft het aardgasvrij maken van de buurt Nieuw-Dokkum en een eilandbrede inductie- en isolatieaanpak.

Doelen

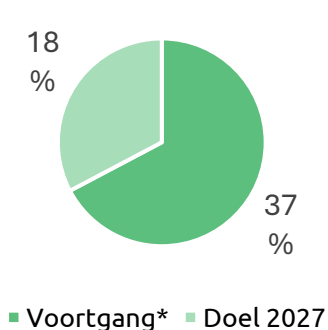
EILANDBREED

250 woningen
koken elektrisch

Op basis de tussenevaluatie is het doel bijgesteld van 330 naar 250 woningen. De subsidie is verhoogd van € 500 naar € 1.000 per adres.

55% aardgas besparen
in woningen

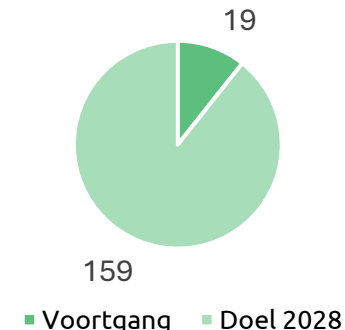

In 2021 werd in een woning op Schiermonnikoog 1.550 m3 aardgas gebruikt. In 2024 is dit gedaald naar gemiddeld 970 m3 gas.

*) Per 1-1-2025 t.o.v. 2021. Bron: CBS.

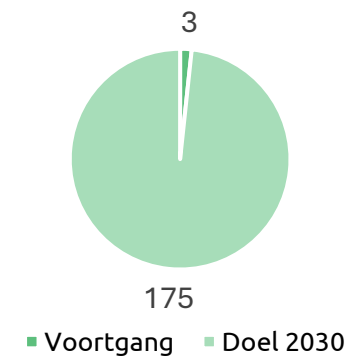
NIEUW-DOKKUM

178 gebouwen aardgasvrij-
gereed

We streven naar een buurt die in 2028 aardgasvrij-gereed is door woningisolatie.

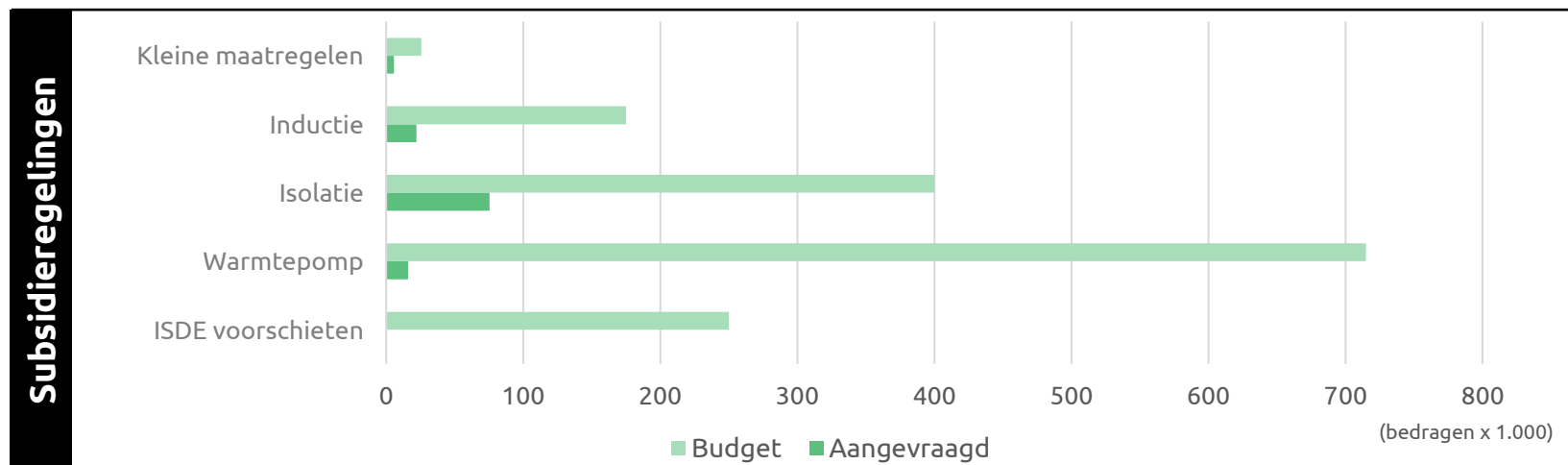
178 gebouwen aardgasvrij

Met de nieuwe techniekvoorkeur nemen we meer tijd, zodat iedereen mee kan doen; uiterlijk in 2030.

HET GEWIJZIGDE PROJECTPLAN is vastgesteld door de gemeenteraad op 20 mei 2025. Het beschrijft hoe we onze aardgasvrije reis vervolgen. We hebben, dankzij de input van onze inwoners, uitgestippeld welke weg we precies gaan volgen. Hierbij laten we de optie voor het collectieve warmtenet los en zetten we in op een meer individuele route, zodat iedere inwoner zijn/haar eigen tempo kan bepalen. Natuurlijk zullen we hierbij persoonlijk helpen. Samen met de bruggenbouwers van WoonFriesland, netbeheerder Liander en de Friese Milieu Federatie helpen we onze inwoners om onze reisdoelen te halen: in 2028 is de buurt Nieuw Dokkum aardgasvrij-gereed en in 2030 geheel aardgasvrij.

SUBSIDIEREGELING

Inmiddels zijn er **82 wat-is-wijs-adviezen** gegeven, waaronder bijna alle particuliere woningen in Nieuw-Dokkum. Dit ligt goed op schema en ook de besparing van aardgas – maar liefst **37%** sinds de start – gaat goed, met de kanttekening dat dit deels wordt veroorzaakt door hogere gasprijzen. Er zijn in 2025 tot nu toe **22 aanvragen** voor isolatiesubsidie gedaan. Dit is een stijging ten opzichte van 2023 en 2024, mogelijk door de vereenvoudigde en verhoogde **gemeentelijke subsidie**. Ook de aangepaste communicatie speelt mogelijk een rol in deze stijging. Er zijn **7 aanvragen** voor inductie gedaan. Van ISDE voorschieten is nog geen gebruik gemaakt.

COMMUNICATIE IN CIJFERS

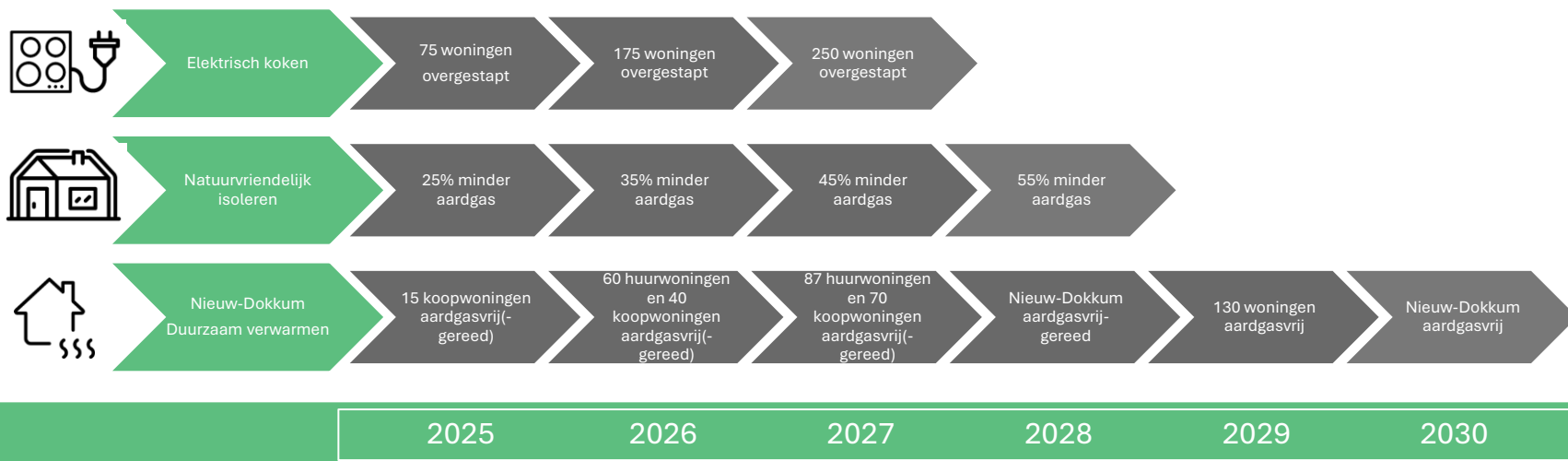
3.800 unieke bezoekers op de project-website met info, nieuws en verhalen
60,2% bekeek hierop meerdere pagina's
13 edities van De Groene Courant en
1 Nieuwsflits voor woningeigenaren
65 spreekuren voor eilanders
97 volgers op onze Facebookpagina
161 Facebookberichten
110 bezoeken aan huis
6 talkshows 'Ruud bespaart!'
2 Warmtecafés
2 Themasessies over isolatie
3 energieborrels voor kleine groepen
2 x met kraam op de SDG-markt
1 bewonersonderzoek naar meningen
1 behoefte-onderzoek onder bewoners
1 fix-actie

COMMUNICATIE & PARTICIPATIE

De meeste inwoners van Nieuw-Dokkum kennen Aardgasvrij Eiland en weten de energiecoach, de energie-adviseurs en de financieel adviseur te vinden. **Ze zijn bekend met acties** zoals onze fix-acties en de warmte-wandelingen. Vrijwel iedereen is op de hoogte van de paneelwarmtepomp (PVT) als **nieuwe techniekvoorkeur**. Op basis van het aangepaste plan is de communicatie en participatie meer en meer **gericht op specifieke informatie** voor de verschillende doelgroepen en meer aandacht voor **persoonlijk contact**. Ook de opzet van de Groene Courant is daarop aangepast.

TECHNIEKVOORKEUR Uit een onderzoek door Hanze onder bewoners en een technische MCA-analyse door de werkgroep Warmte & Techniek, blijkt het paneelwarmtepomp (PVT-systeem) het voorkeursalternatief. Zeker als we het grootste nadeel - de aanschafkosten - voor die techniek weten te verlagen. De paneelwarmtepomp verlaagt de energielasten per maand. Het piekvermogen van deze warmtepomp is lager, waardoor het effect op het elektriciteitsnetwerk kleiner is. Het is een stille warmtepomp zonder brongeluid. De organisatie is door het individuele karakter eenvoudiger dan het realiseren van een collectief warmtenet; we kunnen direct beginnen met de uitvoering. De subsidieregeling maakt ook andere stille warmtepompen mogelijk: een bodemwarmtepomp en ventilatiepomp. Inwoners hebben de regie en kiezen zelf wat bij hen past. We blijven nieuwe innovatieve technieken volgen en houden daarbij onze uitgangspunten in het oog: betaalbaarheid, regie, onafhankelijkheid en een stille omgeving.

PROJECTPLANNING We hanteren we een gefaseerde aanpak tot 2030. In het oorspronkelijke plan was het doel om in 2027 volledig klaar te zijn, maar omdat de techniekvoorkeur nu individueel is stellen we het doel daarop bij. Zo krijgt iedereen de kans in stappen mee te doen en is er ruimte voor maatwerk. Het aangepaste doel is dat alle gebouwen in Nieuw-Dokkum in 2028 aardgasvrij-gereed zijn en in 2030 helemaal aardgasvrij zijn. Aardgasvrij-gereed houdt in dat de verwarmingstechniek in een gebouw gereed is om zonder (aard)gas te verwarmen, zodra de isolatie op orde is. Of andersom: de woningisolatie is gereed voor aardgasvrije verwarming.

PROJECTBEGROTING Gelijktijdig met het gewijzigde projectplan is de aangepaste projectbegroting vastgesteld door de gemeenteraad. Er zijn op dit moment geen significante afwijkingen.

WOONFRIESLAND Door de aanwezigheid van zonnepanelen op de daken van de huurwoningen geeft WoonFriesland op basis van intern onderzoek de voorkeur aan het alternatief van een ventilatiewarmtepomp en bij enkele woningen het alternatief van een lucht-waterwarmtepomp.

Op dit moment test WoonFriesland een nieuw type ventilatiewarmtepomp in het Dreamhûs in Delft. Deze kan mogelijk worden toegepast op Schiermonnikoog. WoonFriesland voert aanvullend ecologisch onderzoek uit gericht op het verduurzamen van de huurwoningen. Op grond hiervan wordt een meerjarenaanpak opgezet, gericht op het streven om ook in 2030 aardgasvrij te zijn.

OPGELEVERD

- ✓ **Aangepaste subsidieregeling Aardgasvrij Eiland:** individuele woningeigenaren in Nieuw-Dokkum kunnen € 8.125 subsidie voor 3 type warmtepompen krijgen.
- ✓ **Besluit:** de gemeenteraad heeft ingestemd met het aangepaste projectplan, de nieuwe techniekvoorkeur en de gewijzigde projectbegroting.
- ✓ **Wezenlijke wijziging:** het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is akkoord gegaan met de aangepaste techniekkeuze voor Nieuw-Dokkum.
- ✓ **Communicatie- en Participatie:** werkt nu volgens het aangepaste plan, met meer specifieke informatie voor doelgroepen en meer persoonlijke aandacht.
- ✓ **Collectieve inkoop:** aanbesteding uitgezet in de markt voor de collectieve inkoop van warmtepompsystemen.

AFWIJKINGEN

- ★ **Projectorganisatie:** het project gaat richting uitvoering, dit vergt een gewijzigde organisatie. De Sintrale ziet geen rol meer voor zichzelf als partner in het vervolg van dit project.
- ★ **Rol bewoners:** insteek is een hoge mate van betrokken inwoners. Ambitie is om de werkgroep Communicatie & Participatie uit te breiden met minimaal 1 persoon. We verkennen de optie van een bewonersklankbordgroep.
- **Eerste ronde:** begin 2025 waren er n.a.v. de informatieavond 13 geïnteresseerden voor een aanbod van een installateur voor een PVT-systeem. Dit heeft dit niet tot overeenkomsten en plaatsing geleid.
- **Inductie:** dit jaar laat een daling van het aantal gesubsidieerde inductieplaten zien.

RISICOBEBEERSING belangrijkste risico's	Beheersmaatregel
Huurwoningen: rekening houden met flora en fauna kan de dakvervanging vertragen en daarmee de planning beïnvloeden	Ecologisch onderzoek in 2025 uitvoeren om tijdig inzicht te krijgen en de planning op peil te houden.
Koopwoningen: de investeringskosten in individuele warmtepompen zijn hoger dan verwacht.	Er is een aanbesteding gedaan voor de collectieve inkoop van warmtepompsystemen. Met de geselecteerde leverancier worden afspraken over het aanbod en de uitvoering gemaakt. Er is ondersteuning met financieel advies. Woneigenaren houden keuzevrijheid.
Bewoners kunnen de investering voor een individuele techniekvoorkeur niet betalen.	Naast de extra projectbijdrage van 8.125 euro bieden we de mogelijkheid tot financieel maatwerkadvies over de verschillende financieringsopties.
Door het vervallen van de salderingsregeling valt de financiële opbrengst van PV(T)-panelen tegen.	In de berekening van de energielasten voor bewoners is het uitgangspunt dat zonne-energie niet gesaldeerd kan worden.
Bewoners hebben geen vertrouwen in de techniekvoorkeur van een paneelwarmtepomp (PVT).	We werken een passend aanbod uit voor bewoners. Bewoners kiezen zelf voor deelname en het type warmtepomp. Als blijkt dat dit niet aantrekkelijk is stellen we de aanpak bij.
Er is onvoldoende interesse en/of deelname in het project of specifieke projectonderdelen.	We blijven luisteren en in gesprek. Waar nodig stellen we de aanpak bij.
De hoge investeringskosten blijken naast een financiële drempel ook een psychologische drempel om tot aanschaf over te gaan.	We besteden in de uitleg aandacht aan investeringen op korte termijn en rendement op langere termijn. We blijven luisteren en in gesprek. Waar nodig stellen we de aanpak bij.
De samenwerking met een projectpartner loopt niet zoals gewenst of gedacht.	We blijven in gesprek en zetten de samenwerking voort op andere wijze.
De capaciteit van het elektriciteitsnetwerk knelt en er is netcongestie afgekondigd op het middenspanningsnet. Voor de elektrificatie van warmte hebben diverse woningen een verzwaring van de meterkast nodig voor het gebruik van de warmtepomp.	Liander is partner in het project en denkt mee in de techniek-oplossingen. We doen een vooraanvraag voor de benodigde capaciteit voor individuele warmtepompen, zodat Liander hierop tijdig kan anticiperen.